

OPMANDSKENDELSE

i

Voldgiftssagen:

Dansk Magisterforening
(advokat Ulrik Jørgensen)

mod

Personalestyrelsen
for

X
(kammeradvokaten v/ advokat Malene Stage Scharff)

Afsagt den 14. november 2005

1. Der er mellem klageren, Dansk Magisterforening, og indklagede, Personalestyrelsen for X, opstået tvist om, hvorvidt en ansættelse på X af A, som på ansættelsestidspunktet havde gennemført bacheloruddannelsen og var studerende på kandidatuddannelsen, skete i en stilling, der forudsatte anvendelse af hans uddannelse, således at hans ansættelse var omfattet af parternes overenskomst.

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af forskningsbibliotekar Hans Jørgen Hinnerup og konsulent Anders Dissing, der begge er udpeget af klager, specialkonsulent Carsten Holm og afdelingsleder Birgit Henriksen, der begge er udpeget af indklagede, samt - som opmand - undertegnede højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen.

Sagen er blevet forhandlet den 8. november 2005.

2. Parternes påstande

Dansk Magisterforening har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1: Indklagede skal anerkende, at bachelor ~~ansættelse~~ ^{Ans.} ansættelse på ~~ansættelse~~ ^X var omfattet af den mellem blandt andet Dansk Magisterforening og Personalestyrelsen indgåede overenskomst for akademikere i staten.

Påstand 2: ~~ansættelse~~ ^X skal til Dansk Magisterforening betale en efter voldgiftsrettens skøn fastsat bod.

Indklagede har påstået frifindelse over for begge påstande.

3. Sagsfremstilling

Overenskomsten af 6. oktober 2003 for akademikere i staten omfatter efter overenskomstens § 1 akademikere i staten med de uddannelser, der er nævnt i overenskomstens bilag a, og som ansættes i stillinger, der forudsætter anvendelse af en af de uddannelser, der er nævnt i bilaget. Blandt de nævnte uddannelser er under Dansk Magisterforenings område "Magister (bortset fra gymnasiemagister)". Endvidere omfattes bl.a. andre "Bachelor, som i henhold til §§ 1 og 2 i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 557 af 15. september 1988 efter 3 års studier af en kandidatuddannelse eller en ved en højere uddannelsesinstitution særligt tilrettelagt uddannelse har erhvervet BA eller BS".

Af overenskomstens § 15 fremgår, at ansættelse på deltid med mindre end 15 arbejdstimer (løntimer) pr. uge forudsætter, at der træffes aftale herom mellem styrelsen og organisationen.

Mag.art. ~~ansættelse~~ ^B var fra 1. juni 1996 til 31. juli 1999 ansat på ~~ansættelse~~ ^X i en fuldtidsstilling som forskningsbibliotekar og varetog herunder også opgaver som fagreferent. Han overgik fra 1. august 1999 til en fuldtidsstilling som lektor ved Københavns Universitet, men blev samtidig fra 1. sep-

tember 1999 til 31. december 1999 ansat til varetagelsen af 8 timers fagreference ved ~~_____~~ X efter ekstern lektorordningen. Fra 1. december 2000 blev han igen ansat til varetagelsen af fagreferencen denne gang i en 7 timers stilling, og denne stilling blev løbende forlænget frem til den 30. september 2003, hvor han fratrådte. Hans opgaver var i ansættelsesbeviserne beskrevet som "fagreferent, herunder anskaffelse af litteratur i faget filosofi, klassifikation af samme og undervisning i litteratursøgning i faget".

~~_____~~ X ønskede efter hans fratræden at ansætte en anden ligeså kvalificeret medarbejder til at varetage fagreferencen og fik af ~~_____~~ B anbefalet Ph.d. ~~_____~~ C der havde været tilknyttet universitetet i mere end 10 år. ~~_____~~ X skrev i den anledning et brev af 20. januar 2004 til Dansk Magisterforening, hvori det bl.a. hedder:

"Ansættelse af fagreferent i filosofi

~~_____~~ X ønsker at ansætte mag. art. et Ph.d. ~~_____~~ C i en stilling som forskningsbibliotekar og fagreferent i fagene filosofi og retorik. Stillingen er på 7 timer om ugen. I henhold til AC-overenskomstens § 15 skal biblioteket derfor bede om Magisterforeningens tilslutning til ansættelsen.

Om baggrunden for stillingens timetal kan biblioteket oplyse følgende:

I forbindelse med finanslovsbesparelserne i 2002 blev ~~_____~~ X pålagt at gennemføre besparelser på i alt 12,3 mio. kr. Derfor blev der gennemført en omlægning af ~~_____~~ X¹⁵ kerneopgaver og i konsekvens heraf en omstrukturering af ~~_____~~ X¹⁹ organisation med virkning fra den 1. januar 2003.

Opgaveomlægningen omfattede effektiviseringer, sammenlægning af arbejdsprocesser og nedlæggelse af opgaver inden for ~~_____~~ X¹⁵ kerneområder. Inden for universitetsbiblioteksområdet blev fagreferentressourcerne indskrænket, både i form af nedlæggelse af nogle fagreferencer og i form af nedsættelse af timetallet i andre fagreferencer.

Fagreferencen i filosofi og retorik har tidligere været knyttet til en fuldtidsstilling, ved at 7 timer anvendtes til fagreference og 30 timer til andre opgaver. I forbindelse med gennemførelsen af besparelserne i 2002, hvor stillingen var op-

slået ledig, men endnu ikke besat, besluttede ~~X~~ at nedlægge stillingen som en fuldtidsstilling. De 7 timer til fagreference blev dog opretholdt uændret.

Indtil 30. september 2003 har mag. art. ~~B~~ været varetaget fagreferencen i filosofi og retorik 7 timer om ugen. Da ~~B~~ tillige har været fuldtidsansat lektor ved Københavns Universitet har ~~X~~ efter aftale med Dansk Magisterforening - aflønnet ham svarende til satsen for eksterne lektorer.

Blandt ~~X~~'s forskningsbibliotekarer er der ingen, der har den nødvendige faglige baggrund til at kunne varetage fagreferencen i filosofi og retorik. For at kunne opretholde fagreferencen på dette område, er det derfor nødvendigt at kunne tilbyde ~~C~~ en ansættelse på 7 timer om ugen.

Til foreningens orientering vedlægges en beskrivelse af de opgaver, som er knyttet til ~~C~~'s stilling."

Den vedlagte beskrivelse var sålydende:

"Opgaver til fagreferent i filosofi og retorik

1. Samlingsopbygning

Materialevalg af bøger, tidsskrifter og andet materiale inden for fagene filosofi og retorik. Til samlingsopbygningen hører også klassifikation af materialet, samt anden faglig bistand vedrørende ~~X~~'s samlingsopbygning.

2. Dokumentationsopgaver

Fagspecialiceret brugerbetjening og vejledning, bl.a. via den faglige webside, samt besvarelse af referenceopgaver."

Efter at have indhentet yderligere oplysninger afslog Dansk Magisterforening ansøgningen i brev af 10. februar 2004 under henvisning til, at foreningen var meget restriktiv med hensyn til at dispensere fra overenskomsten inden for dette område, og at foreningen ikke fandt, at der forelå sådanne særlige omstændigheder i sagen, som kunne begrunde en dispensation.

X traf i stedet beslutning om at ansætte en student. På anbefaling af lektor B. F. F., som tidligere havde været ansat på X, som forskningsbibliotekar, ansattes herefter bachelor A. Om denne ansættelse hedder det i en redegørelse af 17. januar 2005 fra X, som er udarbejdet i anledning af sagen, bl.a.:

"Redegørelse for A's ansættelse som studentermedhjælp ved X"

Dansk Magisterforening har med brev af 2. december 2004 til Personalestyrelsen protesteret over, at biblioteket har ansat A. n som studentermedhjælp. Dansk Magisterforening anser ansættelsen for at udgøre et brud på overenskomsten mellem Finansministeriet og Dansk Magisterforening.

På et mæglingsmøde den 21. december 2004 i Personalestyrelsen blev det aftalt, at X skulle redegøre for det konkrete ansættelsesforhold, inden forhandlingerne blev afsluttet.

I den anledning skal X oplyse, at X den 1. august 2004 ansatte A i X's Dokumentations- og Digitaliseringsafdeling. A er ansat som studentermedhjælp i henhold til § 19, stk. 2 i organisationsaftale for kontorfunktionærer i statens tjeneste, indgået mellem HK/STAT og Finansministeriet, som studentermedhjælp. A er ansat med et ugentligt timetal på 7 arbejdstimer og har dokumenteret, at han er aktivt studerende ved Københavns Universitet. Han har tidligere været civil værnepligtig på biblioteket i Center for Udviklingsforskning og studentermedhjælp på et institutbibliotek ved Københavns Universitet.

A skal under sektionslederens instruktion og tilsyn udføre følgende arbejde:

- fremlægge forslag til anskaffelse af materiale inden for fagene filosofi og retorik
- udføre emneklassifikation af det anskaffede materiale ved anvendelse af X's klassifikationssystem
- vedligeholde den faglige webside for filosofi i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastlagt.

A arbejder i et lokale, der er beliggende umiddelbart ved siden af den ansvarlige sektionsleder, hvilket gør det muligt, at sektionslederen løbende kan vejlede ham og kontrollere hans arbejde.

Dansk Magisterforening har i sit brev af 2. december 2004 anført, at A så vidt foreningen er orienteret, varetager opgaverne som fagreferent i filosofi og retorik, hvilket efter foreningens opfattelse udgør et brud på foreningens overenskomst med Finansministeriet. Hertil skal X oplyse, at A ikke er fagreferent i filosofi og retorik.

Når X tillægger en akademisk medarbejder en funktion som fagreferent inden for et fagområde vil den akademiske medarbejder skulle udføre følgende opgaver:

- fagspecialiseret publikumsbetjening med referenceopgaver og deltagelse i informationsvagter
- undervisning af fagets studerende på Københavns Universitet
- udviklingsopgaver i forbindelse med fagreferencen.

Hertil kommer opgaver vedrørende materialevalg med selvstændigt ansvar, vedligeholdelse og udvikling af faglige web-sider samt for nogle fagreferenters vedkommende klassifikation af anskaffet materiale. Den medarbejder, der er ansat i henhold til akademikeroverenskomsten, varetager efter introduktion alle arbejdsopgaver med et selvstændigt ansvar, der afspejler den akademiske uddannelse.

A udfører ikke fagspecialiseret publikumsbetjening med fagreference, informationsvagter, undervisning af studerende ved Københavns Universitet eller udviklingsopgaver inden for fagene filosofi og retorik.

A udfører alene rutineprægede arbejdsopgaver og er ikke tillagt opgaver, som forudsætter en akademisk uddannelse. Der er tradition for, at dette rutineprægede arbejde udføres af flere forskellige medarbejdergrupper på X. Arbejdets sværhedsgrad og kompleksitet afpasses i det konkrete tilfælde til den pågældende medarbejders ansættelsesforhold.

X har ikke med ansættelsen af A haft til hensigt at begå
brud på Finansministeriets overenskomst med Dansk Magisterforening, og
X mener heller ikke at have begået et sådant brud ved at antage
A som studentermedhjælp i henhold til organisationsaftalen
mellem Finansministeriet og HK/STAT til at udføre de opgaver, som han er
tildelt."

Parternes mæglingsmøde, som var blevet suspenderet den 21. december 2004 på
indhentelse af redegørelsen af X, blev genoptaget den 3.
marts 2005. Enighed kunne imidlertid ikke opnås, og sagen er herefter blevet
indbragt for nærværende voldgiftsret.

Klager har under sagen bl.a. fremlagt en udskrift fra X's
webseite vedrørende filosofi, hvorpå A fremstår som fagreferent. Klager
har endvidere fremlagt en udskrift fra X's faglige websi-
der, som bl.a. indeholder en beskrivelse af fagreferenternes ansvar og X's
anskaffelsespolitik, hvor der bl.a. gives en begrundelse for nødven-
digheden af at have ansat fagspecialister med universitetsbaggrund ved X

3. Forklaringer

D har forklaret bl.a., at hun har været administrations- og perso-
nalechef ved X siden slutningen af 1994 B.S. B.
varetagelse af fagreferencen i filosofi skete på seniorforskerniveau og var
derfor det ypperste, man kunne få. Fagets faglige webside var udviklet af ham.
Efter hans fratræden ønskede X at ansætte en universitetsuddannet
som fagreferent, men den pågældende behøvede ikke at være på forskerniveau.
Den pågældende skulle kunne varetage de opgaver, som fremgår af X's
redegørelse af 17. januar 2005. C som B havde
anbefalet, havde en ph.d.-grad og havde været tilknyttet universitetet i mere end
10 år. Han havde derfor de fornødne kvalifikationer til, at han med selvstændigt
ansvar kunne forestå materialevalg og klassifikation heraf, foretage faglig publi-
kumsbetjening, og til i det hele taget at kunne være en faglig sparringspartner
såvel indadtil som udadtil. Efter at have modtaget afslaget fra Dansk Magisterfor-
ening måtte man sætte ambitionsniveauet ned. Bistand med hensyn til at an-
skaffe litteratur, foretage klassifikationer, o.s.v. kan ydes af ansatte på alle ni-

veauer. Anskaffelsespolitikken for universitetsbiblioteksopgaven er i betydelig grad efterspørgselsstyret, og selve søgningen efter materiale kan f.eks. foregå ved hjælp af søgemaskiner. Med henblik på den form for bistand valgte man at ansætte en student. E, som er ansvarlig for den sektion, der står for materialevalg, ringede derfor til lektor F for at høre, om han kunne anbefale en egnet student. Det var ingen betingelse, at den pågældende skulle have erhvervet en BA. Det var endvidere ikke afgørende, hvor langt den pågældende var i studiet, ligesom det heller ikke var en betingelse, at den pågældende var filosofi-studerende. Det udslagsgivende ved valget af A var, at han havde tidligere bibliotekerfaring. A har alene haft med anskaffelse af materialer og klassifikation at gøre og alene på et uselvstændigt grundlag. Han er således alene kommet med forslag, men har ikke selvstændigt foretaget materialevalg. Det klassifikationssystem, som A skulle anvende, er udviklet af E og kan anvendes af alle efter oplæring. A har derudover ydet bistand med hensyn til vedligeholdelsen af Websiden, men der har alene været tale om en rutinepræget ajourføring af mere teknisk karakter, som formentlig kan udføres af alle unge mennesker i dag. Det forhold, at han er blevet anført på hjemmesiden som fagreferent, skyldes, at hjemmesiden er bygget over en skabelon, og nogen må ved en fejl have indført A's navn heri. A kunne ikke ansættes i den stilling, som var tiltænkt C, idet den forudsatte en fuld universitetsuddannelse.

E har forklaret bl.a., at hun er forskningsbibliotekar og fagreferent for en række områder samt sektionsleder med ansvar for materialevalg og emneklassificering. Hun har været ansat på X i 27 år. F var B's forgænger, og hun ringede derfor til ham for at få en egnet student anbefalet. Hun efterlyste ikke en student med BA, idet det ikke var nødvendigt at have en sådan for at udføre de ønskede opgaver. A har ikke haft med publikumsbetjening at gøre udover, at han en enkelt gang spurgte, om han måtte besvare en henvendelse. Der var i øvrigt blot tale om en viderehenvielse til, hvor de ønskede oplysninger kunne fås. Siden 1. oktober 2005 har forskningsbibliotekar, cand.teol. G varetaget fagreferencen i filosofi og retorik 7 timer om ugen som del af en fuldtidsansættelse.

4. Parternes argumentation

Klager har gjort gældende, at overenskomsten finder anvendelse, hvis følgende betingelser er opfyldt: 1) den ansatte har en akademisk uddannelse omfattet af

bilag a til overenskomsten, og 2) den ansattes akademiske kvalifikationer anvendes i det konkrete job.

Begge betingelser er opfyldt i nærværende sag. A havde ved ansættelsen en BA inden for det relevante område, og det har derfor formodningen for sig, at hans akademiske kvalifikationer har været af betydning for ansættelsen. Denne formodning er ikke blevet afkræftet, tværtimod. De opgaver, som F A blev sat til at varetage, udførtes tidligere af B og udføres også i dag af en akademiker under overenskomsten. Det fremgik af X's ansøgning om dispensation fra 15-timers reglen, at ingen af X's øvrige medarbejdere havde den fornødne faglige baggrund til at kunne varetage fagreferencen i filosofi og retorik, og det må derfor lægges til grund, at man ved ansættelsen af A lagde vægt på hans bacheloruddannelse. At man havde brug for en medarbejder med en vis faglig baggrund, støttes endvidere af, at X's rettede henvendelse til et institut ved universitetet for filosofi og retorik for at få en egnet medarbejder anbefalet. Det er da også påfaldende, at A blev ansat netop i 7 timer om ugen, dvs. svarende til den stilling som fagreferent, som biblioteket ikke havde kunnet få en dispensation til. De opgaver, som A skulle udføre, var heller ikke sædvanligt studenterarbejde, men forudsatte faglige kvalifikationer. Det fremgår således af X's hjemmeside, at anskaffelse af materialer mv. til X forestås af højt kvalificerede medarbejdere. A blev på hjemmesiden betegnet som fagreferent, så nogen må have opfattet ham som sådan. Den eneste af de opgaver, som B varetog som fagreferent, og som A ikke har beskæftiget sig med, var undervisning, men den opgave var heller ikke nævnt i arbejdsbeskrivelsen for den stilling, som var tiltænkt C.

En omgåelse som den foreliggende, hvor X ikke er at have fået afslag på sin dispensationsansøgning, ansætter en medarbejder under en anden overenskomst til at udføre det samme arbejde, må anses for et bevidst og groft brud på overenskomsten, som må udløse en anseelig bod, der mindst modsvarer den opnåede besparelse.

Indklagede har gjort gældende, at A ikke under sin ansættelse var omfattet af AC-overenskomsten, da stillingen ikke forudsatte anvendelse af hans bacheloruddannelse. Der var alene tale om, at han blev ansat i en stilling som

studentermehjælp, og det er en misforståelse at kæde afslaget på dispensation sammen med ansættelsen af ~~den~~ A.

A's stilling som studentermehjælp kan på ingen måde sammenlignes med den stilling, som X ønskede at tilbyde mag.art. og Ph.d.

C, som havde været tilknyttet universitetet i mere end 10 år. Han skulle have varetaget en selvstændig stilling som fagreferent med alt, hvad dertil hører, hvilket forudsætter en fuld universitetsuddannelse. A blev ikke ansat som fagreferent, og hans arbejdsopgaver kunne ikke sidestilles med fagreference. Bistand til materialevalg og klassifikation udføres også af ikke akademisk personale, og det var en sådan bistand, I A blev ansat til at udføre.

X havde ikke ved ansættelsen af A stillet krav om, at han var bachelor, idet X alene ønskede en studentermehjælp uden selvstændigt ansvar. Sektionsleder, mag.scient. i etnografi, E, havde gennem sin akademiske baggrund og mangeårige erfaring med fagreference det fulde faglige og erfaringsmæssige grundlag for at kontrollere og vurdere A's faglige indstillinger vedrørende materialevalg og klassifikation, og

A's arbejde blev udført under denne kontrol og uden noget selvstændigt ansvar. Da der var tale om bistand til materialevalg og klassifikation inden for faget filosofi, var det naturligt at vælge en filosofistuderende til denne opgave på grund af den pågældendes interesse i faget, men afgørende for ansættelsen af A var i øvrigt hans tidligere bibliotekserfaringer. Hans opgaver blev endvidere ikke udvidet, da X blev bekendt med, at han var bachelor. Han havde ingen publikumsbetjening, og hans bistand til hjemmesidens vedligeholdelse var alene af mere teknisk betonet karakter.

Bevisbyrden for, at der skulle foreligge et overenskomstbrud, påhviler klager, og denne bevisbyrde har klager ikke løftet. Ansættelsen er under alle omstændigheder foretaget i god tro, idet X ikke har haft til hensigt at begå overenskomstbrud, og et evt. bodsansvar må derfor bortfalde. I hvert fald kan der højst blive tale om en meget lille bod.

5. Voldgiftsrettens begrundelse og konklusion

Da der ikke er opnået flertal for en afgørelse blandt de af parterne valgte medlemmer, træffes afgørelsen af opmanden, der udtaler:

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at A n blev ansat til uden selvstændigt ansvar at komme med forslag til anskaffelse af materiale inden for fagene filosofi og retorik, at udføre emneklassifikation af det anskaffede materiale efter oplæring i ~~XXXXX~~ S; klassifikationssystem og under kontrol af sektionslederen samt at foretage vedligeholdelse af den faglige webside for filosofi i overensstemmelse med nærmere fastlagte retningslinier. Det findes ikke godtgjort, at ~~XXXXX~~ ved ansættelsen af A lagde vægt på, at han havde en BA, ligesom det ikke findes godtgjort, at de opgaver, som A udførte, forudsatte, at han havde en sådan.

Der kan derfor ikke gives klager medhold i de nedlagte påstande.

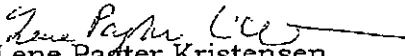
Der afsiges herefter følgende

K E N D E L S E:

Indklagede, Personalestyrelsen for ~~XXXXX~~, frifindes.

Hver af parterne skal betale egne omkostninger og halvdelen af opmandens honorar.

København, den 14. november 2005

Lene Pagter Kristensen